

POSTANOWIENIE

Dnia 29 czerwca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mariusz Łodko

w sprawie z powództwa L. G.

przeciwko Kołu Łowieckiemu "N." w Ś.

o ustalenie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 29 czerwca 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od postanowienia Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 14 lipca 2020 r., sygn. akt I ACz (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

L. G. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Apelacyjnego w (...) z 14 lipca 2020 r., którym oddalono jego zażalenia na postanowienie Sądu Okręgowego w S. z 27 stycznia 2020 r., w przedmiocie umorzenia postępowania w sprawie z powództwa L. G. przeciwko Kołu Łowieckiemu „N.” w Ś.. Podstawą umorzenia postępowania było wykreślone Koła Łowieckiego „N.” w Ś. z rejestru kół łowieckich 16 września 2019 r., a w konsekwencji utratę osobowości prawnej pozwanego Koła na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy z 13 października 1995 r. - Prawo Łowieckiego.

W skardze kasacyjnej powód zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 33 ust. 3 ustawy Prawo łowieckie. W ramach naruszonych przepisów postępowania skarżący wskazał art. 378 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 3 k.p.c.; art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 378 § 1 k.p.c. i art. 397 § 3 k.p.c.; art. 387 § 2¹

pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. i art. 397 § 3 k.p.c.; art. 355 § 1 i art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 195 § 1 i 2 k.p.c., art. 72 § 1 pkt 1 i § 2 k.p.c. w zw. z art. 378 § 1 k.p.c. i art. 397 § 3 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Oceniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, należy uwzględnić, że skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron (postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18). Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania.

W judykaturze przyjmuje się, że oczywista zasadność skargi kasacyjnej, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi tylko wtedy, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi - bez pogłębionej analizy i jurydycznych dociekań - w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie. Skarżący, powołując się na przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. powinien wykazać oczywistą zasadność skargi kasacyjnej przejawiającą się kwalifikowanym charakterem naruszenia przepisów prawa. Nie może powtarzać uzasadnienia podstaw kasacyjnych; powinien wykazać, że zasadność skargi kasacyjnej jest oczywista, a więc dostrzegalna *prima vista* oraz że każdy prawnik bez przeprowadzania wnikliwej analizy powinien dojść do wniosku, że zaskarżone orzeczenie jest jaskrawo nieprawidłowe (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15). Z art. 64 § 1 k.p.c. wynika ustawowa definicja zdolności sądowej jako zdolności do występowania w procesie w charakterze strony. Brak zdolności sądowej strony prowadzi do nieważności postępowania (art. 379 pkt 2 k.p.c.).

Ze względu na wykreślenie pozwanego koła łowieckiego z rejestru kół łowieckich, straciło ono zdolność do występowania w procesie w charakterze strony. W związku z tym, nie może ono pozywać ani być pozywane. Utrata osobowości prawnej i wykreślenia koła z rejestru prowadzonego przez właściwy zarząd okręgowy na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy Prawo Łowieckie uzasadnia umorzenie postępowania na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. Wydanie wyroku wobec podmiotu który nie posiada zdolności sądowej jest niedopuszczalne, w tym także weryfikowanie okoliczności, które doprowadziły do utraty przez koło łowieckie członkostwa w P. na skutek uchwały Zarządu Okręgowego PZŁ w S. nr (...) i które mogły mieć znaczenie ale w postępowaniu, dotyczącym członkostwa tego podmiotu w P..

Skarżący uzasadnił potrzebę przyjęcia skargi do rozpoznania oczywistą zasadnością skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), przez dopuszczenie się przez Sąd II instancji licznych uchybień proceduralnych, w stopniu mającym wpływ na wynik sprawy. Wbrew twierdzeniom skarżącego, art. 195 k.p.c. służy do sanowania braku pełnej legitymacji łącznej zarówno po stronie powodowej, jak i pozwanej. Współuczestnictwo konieczne może wynikać z wyraźnego przepisu ustawy lub z istoty stosunku prawnego poddawanego pod osąd w sprawie. Współuczestnictwo konieczne zachodzić będzie więc także wówczas, gdy z istoty spornego stosunku prawnego wynikać będzie, że sprawa musi zostać jednolicie rozstrzygnięta wobec wszystkich jego stron, chyba że podmiotom tym została przyznana wyraźnie samodzielność działania. Wskazuje się, że współuczestnictwo konieczne wynikające z istoty stosunku prawnego ma zarazem charakter współuczestnictwa jednolitego (art. 73 § 2 k.p.c.). Zatem chodzi o takie sytuacje, gdy wyrok będzie dotyczyć niepodzielnie wszystkich współuczestników. Mimo obszernego wywodu w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, co do konsekwencji i skutku pominięcia art. 195 k.p.c. przez sądy obu instancji, wnioski skarżącego w przedmiocie współuczestnictwa koniecznego Koła Łowieckiego „N.” w Ś. i P., nie są przekonujące. Zastosowanie w sprawie powinien mieć art. 194 k.p.c., regulujący zasady korygowania błędu w oznaczaniu podmiotowych granic procesu.

Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala na stwierdzenie, że spełniona została przesłanka oczywistej zasadności skargi w związku ze sporządzeniem uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia Sądu II instancji z naruszeniem art. 387 § 2¹ pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. i art. 397 § 3 k.p.c. Utrwalone w judykaturze jest, że naruszenie przez sąd drugiej instancji przepisów regulujących zasady sporządzania uzasadnień, może wyjątkowo stanowić usprawiedliwioną podstawę kasacyjną wtedy, gdy wskutek uchybienia wymaganiom stawianym uzasadnieniu, zaskarżone orzeczenie nie poddaje się kontroli kasacyjnej. Zatem nie każde uchybienie w zakresie konstrukcji uzasadnienia sądu drugiej instancji może stanowić podstawę dla skutecznego podniesienia zarzutu kasacyjnego, lecz tylko takie, które uniemożliwia Sądowi Najwyższemu przeprowadzenie kontroli prawidłowości orzeczenia (zob. wyroki Sądu Najwyższego z 7 października 2005 r., IV CK 122/05, z 28 listopada 2007 r., V CSK 288/07, z 21 lutego 2008 r., III CSK 264/07, postanowienie z 23 lipca 2015 r., I CSK 654/14). Uzasadnienie zaskarżonego rozstrzygnięcia nie potwierdza tezy o rażącej wadliwości jego konstrukcji z perspektywy regulacji powołanych przez skarżącego przepisów Kodeksu postępowania cywilnego. Ponadto przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15). Uzasadnienie wniosku nie wykazuje zasadności tezy, że zaskarżone orzeczenie stanowi konsekwencję kardynalnych błędów w zakresie stosowania prawa, których efektem jest orzeczenie oczywiście wadliwe.

Wskazana przez skarżącego podstawa przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzi jak również z okoliczności sprawy nie wynika, aby zachodziły inne podstawy przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia tej skargi do rozpatrzenia.